

א [מיי פ"צ מהל' עירובין
הל' ט טוש"ע א"ח סי'
שפצ סעי' א]:

ב ב מיי פ"ב מהל'
עירובין הלכה י
טוש"ע א"ח קי' שפ"ב
ק"א:

ד ד מיי' שם טוש"ע שם
טוש"ע שם ס"ד:
ג ג מיי' שם הלכה יב

ה [מיי' פ"ט מהל' מלכים
הלכה ט]:

רר וימים ואני

רב ניסים גאון

[illegible]

רבינו חננאל
 סונוא דשמעתא דירת גוי
 ולא שמח ליהד מבגוריה
 משמח אדמו
 פלגי, ר' אליעזר בן
 [בין] חזקיהו סבר (גמון) [בין]
 חזקיהו אשכיות דמים,
 ודרי דרשתי דדיירי בהו
 גויי גורו בהו רבנא איסור
 (שיעור) עד (שיעור)
 דא ישראל בהו גוי אר
 שכות דדייר, אי מקרי
 דדיירי ולא גורו ביה רבנן,
 גוי מאיר זמנין דחד
 זמני דדייר, ואמורו להו
 אין עירוב ולא ביטול
 משום מועיל בהו גוי עד
 שישכור, אינו חייב מדי
 (מ)ל[ישראל. ואע"י דלא
 עינין שכיח בריאה
 מבין הדיק ואכרבו
 נכון בניין, אלא אפי'
 ו

שכירה רצונה ר' אפרו הכי נחמדיש משכיר (מ)לִישראל דרובילי עמא שכירות בכחות מבושה פרטת מן הגוי הוריה שכירות דקיימא ר' חנניא, ולא ניתן להשכיר, ומה שכתוב, "אשר יין וזה" על הגול המהיר, וזהו נהיה ממתית, ואם גיל בן נח פחות משנה פרטת הנהיה ממתית. ישראל אין חייבין עליה, שאין ישראל חייבין אלא מפרטת ומעלה לעלמא דלפנין לא ליהושפט, ומה שכתוב הוזהיר והשכיב את הגולה אשר גול, ואם יין(א) תגלה אלא (אלא) ואם השבחה. גופה חזר לשון גוי הוריה חזר לשון בכהמה, מותר להכניס מחובה לבתים ומן הבתים לתוכה, ואם יש שם ישראל אוסר, דכשר ר' מרדכי

לנכול משמיטתו אלא ודאי ר"ג ליבנה הוא ותמלה גזר על שמיטה לאורייתא ושכן פסח יינס דרבנן ואע"ג דר"ג קודם דר' מאיר הוא תלי אותו בדר"מ משום דפשיטא לן כי בכל דוכתא דייש ר' מאירעט וספירים נמי דגרסי הכא רשב"א הא משמיטא ליה בפ"ק דחולין (דף 7. ד) דס"ל כותים גירי אמת הן גבי מלת

כחמי מותרת דקתה רש"ג אומר כ
מזה שהחזיקו זה כותים יומר
מדקדקין זה משראל ועוד דלס כן
מה דתשו ר' אחי ור' אסי ז' בנה
שעשאו עכו"ם גמורים לבטל רשות
וליתן רשות והלא כך הו' מעולם
לכ"ע דליכא למימר דמעיקרא גזור
ולא קבלו מייניהו דלענין שמיטה ויין
נסך הוא דקאמר התם גזור ולא
קבלו מייניהו ונראה לר"י דצין לדוקי
וצין כותי * לדירה אינם כעכו"ם ומה
שלא הוסיף כותי כחסורי מחסרה
בגמ' ר"ג אומר לדוקים כותים אינם
כעכו"ם היינו משום שלא כל המתקן
אלא לתקן שלא יקשה לדוקי מאן
דכר שמייה ועוד י"ל דאפילו ר"ג
עצמו לא הוסיף דדציו כשחלק על
תנא קמא אלא לדוקי לבדו לפי שלא
הציא ראיה אלא מזדוקי וא"ת אי
גרס רש"ג ר' יוחנן פסקין דקאמר
כר"א בן יעקב ור' יוחנן נמי דקאמר
נהגו כר"א בן יעקב * הא ר' יוחנן
נמי אמר הלכה כרש"ג כמשנתנו
וי"ל דלא פסקין בגמרא כר"א בן
יעקב אלא על עיקר דבריו דלא
אסר בחד ישראל עד שיהו שנים
אזל בזה דסבר ליה כתיק דכותים
כעכו"ם לא פסקין כותמיה ואפשר
דזהא הלכה כרש"ג דאין כעכו"ם
ועוד דהאידינא לא נפקא לן מידי
לענין כותים לבסוף * כשעשאו
עכו"ם גמורים :

רין מן העכו"ם אפילו
 (ט) ואמר רבי חייא
 גון ה' בן נח נהרג על
 א' ניתן להשבות אלא
 בורגני רעועה בלא
 למ"ד שכירות בריאה
 וות רעועה בעינן מאי
 חשיש עכו"ם לכשפים
 של עובד כוכבים הרי
 מותר להכניס ולהוציא
 בתים לחצר ואם יש
 דברי רבי מאיר רבי
 לעולם אינו אוסר
 אוסרים זה על זה

חצירו של עכו"ם הרי הוא כדיר
 של בהמה. ואם יש
 בתים הרבה של עכו"ם פתוחין בחצר
 מותר לישראל להכניס ולהוציא לשם
 מאחר שאין ישראל דר שם:
ועכו"ם לא מוגר. וא"ס ומעיקרא
 דק"ד דטעמא משום דלדעת
 עכו"ם שמה דירה מ"ט דעירוב לא
 מהני ושכירות מהני וי"ל דעירוב
 וציטול דדין הוא דלא מהני שאין
 העכו"ם מכיר בכן אבל יודע הוא
 שישראל קונה רשותו בשכירות אבל
 השתא דאסיקנא שהוא כדיר של
 בהמה ולא הדין לא צ"ע מידי כריך
 הוא לפנש מ"ט תקיפו רבנן שכירות
 טפי מעירוב וציטול:

בן נח נהרג על פחות משהו פרושה ולא נירת להשבון. פירש בקונטרס דגבי ישראל כתיב והשיב את הגולה אשר גזל אבל בעוד כוכבים לא כתיב הלך כיון שעבר נהרג ואין משלם משמע מתוך פירושו לאפילו בגזל מעכו"ם חזירו לא מייחייב בהשבה ולא יתכן דק דמשיכה בעכו"ם קונה דאי אינה קונה אמאי נהרג אבל זהא דלא קני ביה משיכה כיון דהוי ממון חשוב אבל בפחות משהו חול מעכו"ם איירי אי"כ אפי' בפחות משהו פרוטה ממון חשוב אף על גב דלא קני ליה כיון דחשיב ממון לגביה כמו שיה פרוטה נחלם דהרג על גזל פחות משהו פרוטה מ ישראל דיון פירוט

בן כלומר דליתו חייב להחזיר ובגזל מעכו"ם היה מייחייב כיון דקפיד בהשבה ומשום קס ליה דדרבה מיינה לא מיפטור דלא שיך גבי גזל דלא קנו אלא ביאוש ומוקמינן בלשטנים עכו"ם ועוד לאפילו מיינה בדמוכה בפרק בן סורר (פסחין דף עב.) גבי בא במחמרת שוב ממון ביד עכו"ם דאין סברא לומר שאם יעירו בשום ענין יביא אי"כ כל היכא דאיתיה של ישראל הוא דאי משום דמייאש וינו בעין לא מייחייב ליתן דמיו אבל כל זמן שהוא בעין ודאי חייב ממתה כמו ישראל ממלקות דהוי בכך ניתק לעשה דאם כן דחק

מוהרקי ואבורגני. פירוש מוהרקי כתיבה וחותמות כמו ואבורגני ^ט שלוחים ור"ח פירש מוהרקי ואבורגני כמו בניני:

וכדי

גב' לא שגא חד. ישראל יחיד דר עמו: שמה דיר. ויש לו רשות בחדר ונמלא ישראל המוציא לאחר מציתו שהוא מיוחד לו מוציא מרשות לרשות ורבנן גזרו שלא להוציא מרשות לרשות בלא עירוב דלמא אתי לאפוקי מרה"י לרה"ר: הרי הוא כדיר של בטה.

ואין לו כח לאסור ור"מ קאמר לה
לקמן בצריחתו בשמעתי ורמין
מחתי עלה ומוקמתי) דליתיה ישראל
אפי' כי ליתיה אוסר אלמא דירת עכו"ס
לאו שמה דירה: אלא דר"ע לאו שמה
דירה. אלא משום גזירה שמא ילמוד
ישראל ממועשיו של עכו"ס התימורה
והפסידוסי חכמים לישראל הדך עמו
לדי שיקשה בעיניו ליתן שכר בכל
שבת ושבת וילא משם ובהיא גזירה
פליגי ר"מ ור"א בן יעקב אי גורין
ליה על ישראל יחד הדך עם העכו"ס
או לא: ר"א סבר כיון דעכו"ס
תשוד על פסוקים דמים. לא שכיח
יחיד דייר דלייר צדיקה ומילתא דלא
שכיחא לא גזור בה רבנן ור"מ סבר
יחיד נמי זמנין דלייר ומש"ה אמור
רבנן אין עירוב מועיל כו': ועכו"ס לא
מוגרי. לא יהא רואה לשכור' וילא
ישראל זה משם: מאי טעמא. לא
מוגר עכו"ס. צריאל. חזקה שיתנה
ישראל עמו למלאות כל המצוה כלים
אם יראה: בן נח נגרר על הגזל
דהיא מו' מלות כדאמר גד' מיתות
בסנהדרין (ט). ואמר' אזהרה שלהן
זו היא מיתתן ואשמועינן ר' יוחנן
דעכו"ס לא מחיל אפילו אפחות משוה
פרוטא והוי גזל לדידהו: לא גיטין
לנפשו. דגבי ישראל כתיב והשיב
את הגולה אלז בעכו"ס לא כתיב השבה
הלכך כיון שגזרי נהרג ואינו משלם:
אמריהו יאזכור. עברנו למלאות המצור
בספסלין וקמדידראות אם יראה:
חזירו של עכו"ס. אע"ג שסתם חזירות
פתוחין לתוכן בתים הרבה אין רשות
עכו"ס חלוקה להישבש רשות כל אחד
ואחד לצדו דלירת עכו"ס לא שמה דירה
וישראל שאינו דר עממה שניכנס לאחד
מן הבתים צבצב מותר להוציא מן
הבתים: לחצר ולא היה מוציא מרשות
המיוחדת לעכו"ס זה לרשות שהיא
לכולן: ואם יש שם ישראל אחד. דר
עממה אוסר על כל ישראל להוציא מן
הבתים לחצר מפני שהיא כחצירו:
ר"א בן יעקב אומר (ה) עד שיהו שני
ישראלים. דרין בשני בתים ואוסרין
זה על זה רשות העכו"ס חלוקה מן
ואוסר העכו"ס על בתים וזה אוסרין
על צתי העכו"ס מלהוציא לחצר שדויה

רצונן לדירת עכו"ם דירה כדאמר לעיל אבל בישראל יחידים לא שוויה רצונן לדירת עכו"ם דירה ולא היה אוסר על ביתו של ישראל ולא ישראל אוסר על ביתו שאין חילוק רשות בעכו"ם: אמר

לומר כן לפי אותה שיטה דפרק בתרא דעכו"ם (דף ע"א:) דבעי לה
לנהרג על שזה פרוטה לא קשיא ליה דדדין הוא שיהרג אע"פ
פרוטה דלאו ממון הוא ובמשיכה נמי לא קני אמאי נהרג ואי
הוא לגבי עכו"ם דלא מחיל על פחות משום פרוטה ודדין הוא שיה
לישראל וכל הגזילים דמיחייבי על הגזילה אע"ג דלא קנו ליה לא
כדפירשתי ומשמע ליה דמיחייב בגזיל מישראל מדקתני דלא יתן להם
ולא כפ"ה דפטור ^(א) בגזיל מן העכו"ם משום דלא תיחבא להם
עכו"ם דהא נטלו לסטין כסותו בהגזיל בתרא (ב"ק דף קד.) מש
ישראל אי הוי בעין חייב להחזיר ולא אמרינן קים ליה דדרבא
ומשני דהא דמיחייב מיתה משום דמזג ליה לישראל כלומר שהוא
שיחייב מיתה ומאי לא יתן להשכון כלומר כיון דלא קניא בזה
ויזמני דלא מייאש ומפרש שאינו בתורת השכון כלומר אם אכלו
להחזיר אלל אין לפרש אינו בתורת השכון לענין שיפטר בהשכנתו
בתום העמדה שישאל משום דלעמיהו דלוקמה בגזיל מעכו"ם
מוהרריייהו דהני בטפסא דמלכא מנח בסוף החולץ (ביבמות דף מ"ג)

(א) לַקְחֵם עִהּ, (ב) תּוֹסַפֵּי
 פִּיהֶם הֵיטָוּ, (ג) בְּיָמֵי עֹהֵל,
 (ד) גִּעּוֹר כֹּהֵן, (ה) עֵלֶּה עֹהֵל
 יִצְמוֹת, (ו) תּוֹסַפֵּי
 פִּיהֶם הֵיטָוּ, (ז) תּוֹסַפֵּי
 לֶחֶם דָּבָר רַמֵּן, (ח) גִּעּוֹר
 הַשֶּׁדֶרֶץ, (ט)
 וְתַסְתַּדְּרִין טוֹ, (י) וְיִקְרָא
 ה' בָּסֵף: לְהוֹלֵא מִגִּי
 הַיָּם, (יא) וְחֹלֶין טוֹ, (יב)
 מִתְרַשָּׁא (יג) לְדִבְרֵי,
 (יד) וְכַמְדוֹשׁ טוֹ, (טו)
 וְיִזְכֵּי הַשֶּׁדֶרֶץ
 כֹּה הָיָה הָאֵן שְׁבָלִים פְּרִי
 קִרְא אֲחֵרֵי שְׁלֹשִׁים
 עֶבֶר חֲזָרִין כֹּהֵן זֶה
 שֶׁסֵּר יָסֵס וְסֵם עַל הַשֶּׁדֶרֶץ
 פִּי כְּכִיבֵי וְחִמְלֵי וְדִבְרֵי
 גְרוֹשׁ וְפִי הַבֵּית

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ר"א פ' יעקב אומר לעולם אינו אורס עד שיהו וכו' דירה ולא הוא אורס: (ב) תוס' ד"ה פ' נח וכו' ולא כפ"ה דפטר אף בגזל מן העכו"ם וכו' דלא שייך גבי עכו"ם דהא גזלן לקטט את כסותו:

מוסף רש"י

בן נח נהרג על פחיתות
משוה פרוטה. בן נח
שגול ישראל פחיתות
פרוטה, אפי"ג דגבי ישראל
לאו ממנוא הוא וכן נח נכטוה
עליה, מוגי עויל סוכס
ממנוא הוא וכן נח נכטוה
על הגול כסנהדרין (טו).
ואזכרה שגול וזו היא
מיתתן ואין צריכין התראה
(ע"ז עא; וכע"ז יבמות
(מז).